

ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางใจ สำหรับผู้นำชุมชน ภายใต้มาตรการวัคซีนใจในชุมชน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

นายนิธย์ ทองเพชรศรี, นางสาวจริยา สอนภักดี, นายจรศักดิ์ วีระวงศ์, นางสาวอุไรวรรณ นิลเต่า
ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนใจ ในชุมชน บทนำความสำคัญ

สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อสุขภาพจิตของคนไทย จึงต้องมีการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตอย่างเร่งด่วนโดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อเตรียมความพร้อม การเข้าสู่คลื่นลูกที่ 4 ภายใต้ “แนวทางการฟื้นฟูจิตใจ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Combat 4th Wave of COVID-19 : C4)” เพื่อมุ่งเน้นให้ ประชาชน ครอบครัวและชุมชน ปลอดภัยจากผลกระทบด้านสุขภาพจิตมีความเข้มแข็งทางจิตใจเต็มเปี่ยมด้วยพลังสามารถปรับตัวเข้าสู่ ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ได้

เขตสุขภาพที่ 6 พบว่า สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อปัญหาการฆ่าตัวตายที่เพิ่มขึ้น อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มขึ้นภายใน 3 ปี จึงได้มีมาตรการ การเสริมสร้าง Psychological needs in crisis คือ ความรู้สึกปลอดภัย ความหวัง ความสงบ และความเข้าใจให้โอกาสในชุมชน โดยพัฒนาจาก Public interventions และ Individual Interventions รวมถึงการใช้กลไกของชุมชนในการส่งเสริมแต่ละด้านการโดยเรียกกิจกรรมต่าง ๆ นั้นว่า วัคซีนใจ

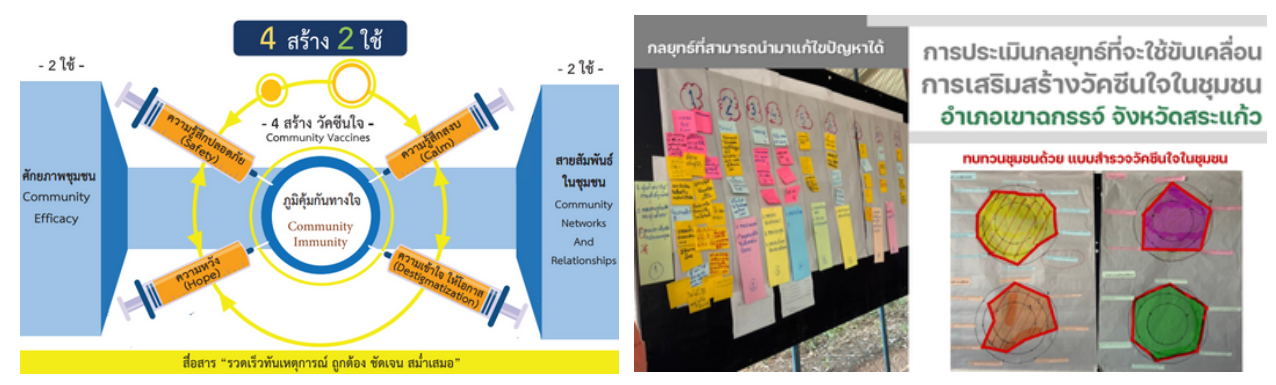
วัตถุประสงค์ (Objective)

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางใจ ภายใต้มาตรการวัคซีนใจในชุมชน ลดความเครียด และเพิ่มความสุขสำหรับผู้นำชุมชน

ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)

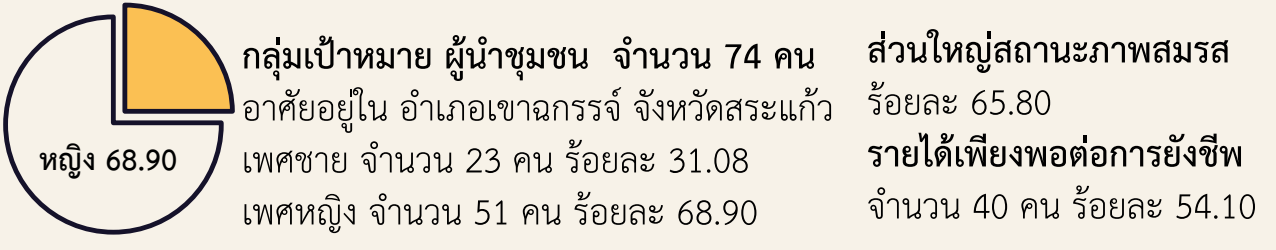
- การศึกษาครั้งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs)
- กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้นำสตรี ในอำเภอเขาฉกรรจ์ จำนวน 74 คน
- การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
 - แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
 - ความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 และสุขภาพจิต
 - พฤติกรรมตามโปรแกรมภายใต้มาตรการวัคซีนใจในชุมชน
 - แบบประเมินความเครียด ST5
 - แบบประเมินความสุขคนไทย 15 ข้อ
- การติดตามการนำโปรแกรมไปใช้ในชุมชน ระยะเวลาห่างกัน 1 เดือน

การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางใจ สำหรับ ผู้นำชุมชน ภายใต้มาตรการวัคซีนใจในชุมชน

เมื่อนำกระบวนการ กลยุทธ์มาใช้ในกลุ่มผู้นำชุมชนตามมาตรการการเสริมสร้างวัคซีนใจในชุมชน ด้วย 4 สร้าง 2 ใช้ สร้างความปลอดภัย สร้างความสงบ สร้างความหวัง และสร้างโอกาส หลังจากดำเนินกิจกรรมและติดตามระยะเวลา 1 เดือน ผลการศึกษา ดังนี้

ผลการศึกษา (Results)

Results

ผลการศึกษา ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางใจ สำหรับผู้นำชุมชน ภายใต้มาตรการวัคซีนใจในชุมชน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อ.เขาฉกรรจ์ จ.สระแก้ว

พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการศึกษามีความรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 พฤติกรรมการใช้โปรแกรมภายใต้มาตรการวัคซีนใจในชุมชน ทำให้สร้างชุมชน รู้สึกปลอดภัย ชุมชนรู้สึกสงบ ชุมชนรู้สึกมีความหวัง ชุมชนไม่ตีตราและให้โอกาส ใช้ศักยภาพของชุมชนและสายสัมพันธ์ในชุมชน ดีกว่าก่อนได้รับโปรแกรม

กลุ่มเป้าหมายมีความเครียดลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05)
กลุ่มเป้าหมายมีความสุขเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05)

Conclusion

สรุปผล การนำโปรแกรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางใจ สำหรับผู้นำชุมชน ภายใต้มาตรการวัคซีนใจในชุมชน ทำให้ชุมชนรู้สึกปลอดภัย ชุมชนรู้สึกสงบ ชุมชนรู้สึกมีความหวัง ชุมชนไม่ตีตราและให้โอกาส ใช้ศักยภาพและสายสัมพันธ์ในชุมชน เป็นสิ่งที่ดี และมีประโยชน์เป็นอย่างมาก สามารถลดความเครียดให้กับผู้นำชุมชน เพิ่มความสุข ทำให้ชุมชนเปลี่ยนจากความรู้สึกหวาดกลัว มาเป็นชุมชนปลอดภัย ชุมชนสงบ ตรงกับความต้องการของชุมชนและผู้นำชุมชน ควรนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

ภาพประกอบการสร้างวัคซีนใจในชุมชน

ผลลัพธ์จากการเสริมสร้างวัคซีนใจในชุมชน

- ความรู้ความเข้าใจ ระดับ ดีมาก
- พฤติกรรมตามโปรแกรม 4 หมู่บ้านอยู่ในระดับ ดีมาก (มีการดำเนินตามหลัก 4 ส 2 ษ)
- สุขภาพจิต ความเครียด ระดับ ปานกลาง
- ความสุขของคนในหมู่บ้าน มีความสุข ระดับ มาก

วัคซีนใจ ในชุมชน
#เราจะผ่านไปด้วยกัน